

— Ο κύριος Τρύφων Καραπιπέρης είχε έρθει από την Οδησό κατεστραμμένος, μια προίκα τού ήταν απαραίτητη για να ορθοποδήσει στην Αθήνα. Στις αρχές που τον πρωτογνώρισε η θεία φαίνεται πως πολύ συγκινήθηκε· όμως, μόλις έμαθε από τον μπαμπά πως έμπαινε θέμα προίκας και να πουληθούν τα χτήματά της στο Αϊβαλί, αρνήθηκε τον γάμο. «Δεν αγοράζω άντρα» έλεγε, και το προξενιό χάλασε. Ο μπαμπάς θύμωσε μαζί της, ήθελε να την αποκαταστήσει, να μη μείνει στο ράφι, και το θεωρούσε σωστό και φυσικό να ζητάει ο γαμπρός προίκα. Ωστόσο εγώ εκτιμώ βαθύτατα τη στάση της θείας μας. Είναι μια από τις πιο αυθεντικές φεμινίστριες κι ας μη γράφτηκε ποτέ στο κίνημα της Καλλιρρόης Παρρέν. Είναι μια ελεύθερη γυναίκα...

— Τι εννοείς «ελεύθερη»;

Η Νινέτ σκέφτεται λίγο:

— Δύσκολο να σου απαντήσω, ίσως γιατί ούτε ο άντρας είναι ελεύθερος. Όταν μιλάμε για την ελευθερία της γυναίκας, την εννοούμε σε σχέση με τον άντρα, σε σχέση με τους άγραφους νόμους του κοινωνικού περιβάλλοντος, σε σχέση με τα «πρέπει» που μας κληρονόμησαν οι παππούδες μας. Πάρε ένα παράδειγμα: Τι κι αν η Ζαν ήταν φεμινίστρια τόσα χρόνια; Στα λόγια όλα τής ήταν εύκολα· όταν όμως της παρουσιάστηκε η ευκαιρία να τα εφαρμόσει, οι αρχές της πήγαν περίπατο. Ο θείος Χριστόφορος την αγαπούσε, κι εκείνη τον αγαπούσε, κι ωστόσο φοβήθη-

κε να τον ακολουθήσει στην Αμερική. Ύστερα τόσα γράμματα, τόσα παρακάλια από τον θείο, που την καλούσε, κι εκείνη δίσταζε. Ξέρεις τι πιστεύω; Η Ζαν θα παντρευόταν αν ο θείος Χριστόφορος ζούσε στην Αθήνα, αν τη ζητούσε σε γάμο κι αν όλα γίνονταν με τον ορθόδοξο τρόπο. Και μια και στήσαμε κουβέντα για την ελευθερία της γυναίκας, σκέψου τη μητέρα μας. Τότε, χωρίς την καθοδήγηση κανενός κινήματος ακολούθησε έναν άγνωστο σε άγνωστους τόπους, παρ' όλη την άρνηση της μητέρας της. Δεν υποχώρησε ούτε τοσοδά, διάλεξε μόνη της τον τρόπο ζωής της. Βγάλε τα συμπεράσματα, αδερφούλα.

Η Ειρήνη τέντωσε το τόξο της κι έριξε ίσα στο κέντρο του στόχου το βέλος της:

— Κι εσύ, Νινέτ, πόσο ελεύθερη είσαι; Γιατί δεν παντρεύτηκες τότε τον Πολ Ροζ;